

Розглянуті у табл. 1 показники дають змогу зробити висновки про стан банківської системи держави, а випадки невиконання нормативів є індикатором потенційної загрози втрати ліквідності та платоспроможності банку. У свою чергу, недосконалість та недотримання нормативів збільшує кількість проблемних банків, що є потенційною загрозою для безпеки всієї системи. В Україні на 01.02.16 функціонує 116 банків, кількість яких зменшилась, так станом на 01.01.15 кількість становила -163 це пов'язано із загостренням політично-економічної кризи, негативними подіями на сході України [3].

Проте, основними індикаторами стану функціонування банків, мають виступати не стільки виконання чи невиконання ним нормативних показників НБУ, скільки відповіді на такі питання: яку репутацію мають керівники банку; чи можна їм довіряти; чи дотримують вони свого слова; чи сплачують податки; чи не замішані в кримінальних операціях тощо.

Для підтримки фінансово-економічної безпеки банків необхідно проводити такі заходи:

1. Розробка рекомендацій по удосконаленню заходів фінансової безпеки.

2. Взаємодія з правоохоронними органами у питаннях протидії посягань на власність і діяльність банків.

3. Інформаційно-аналітичне дослідження позичальників на стадії звернення їх в банк для отримання кредиту.

4. Участь в проведенні моніторингу кредитних операцій, виявлення ознак вказуючих на можливість невиконання зобов'язань за кредитними договорами [4].

Отже, фінансово-економічна безпека банків є невід'ємною умовою у досягненні фінансово-економічної безпеки держави. Сьогодні низка чинників, які впливають на діяльність банків значно знижують рівень фінансово-економічної безпеки банків, тому державі необхідно постійно проводити моніторинг та запроваджувати оперативні та стратегічні заходи щодо підвищення фінансово-економічної безпеки банків України.

Література

1. Лазарева А. П. Фінансово-економічна безпека банків [Електронний ресурс] / А. П. Лазарева // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. - 2015. - № 1(1). - С. 66-71.
2. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bank.gov.ua>
4. Фадєєв Д.А. Фінансова безпека банківської діяльності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rusnauka.com/5_NITSB_2009/Economics/40908.doc.htm

УДК 336.76

СВІТОВИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Дяченко А. – ст. 5 курсу, гр. Фзвнм-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мацедонська Н. В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

У сучасних умовах фінансовий ринок є катализатором зростання національної економіки, адже діяльність фінансових інститутів зумовлює перерозподіл фінансових ресурсів та створює умови для стимулювання інвестицій. Особливого значення набуває побудова системи взаємозв'язків між фінансовими інститутами в процесі реалізації їх функцій, що визначає ефективність функціонування фінансового ринку. Однією з причин невідповідності сучасного стану фінансового ринку потребам національної економіки є внутрішні суперечності у побудові його інституційної структури.

У процесі розвитку фінансового ринку інституційна структура постійно змінюється, а форми фінансових інститутів відображають можливості надання фінансових послуг в конкретних історичних та економічних умовах. Щодо структури активів фінансових інститутів можливим є переважаєння банківських інститутів (так звана банківсько-орієнтована модель, що властива для країн ЄС з показником відношення активів банківських установ до ВВП на рівні 274% при відношенні капіталізації фондового ринку до ВВП на рівні 42%) або небанківських фінансових інститутів (фондово-орієнтована модель, властива США з показником

відношення активів банківських установ до ВВП на рівні 96% при відношенні капіталізації фондового ринку до ВВП на рівні 81%) [1, с. 303].

Відповідно до механізму регулювання фінансових ринків виділяють такі моделі: секторну модель, модель розподілу регулюючих та наглядових функцій (модель «двох вершин») та модель єдиного інституту – мегарегулятора. У розвинутих економіках світу особливості побудови інституційної структури визначались еволюцією здійснення регулюючого впливу держави на розвиток фінансового ринку. Зокрема, формування та розвиток банківсько-орієнтованих фінансових ринків у країнах ЄС притаманне економічним системам із традиційно сильним регулюючим впливом держави на економічні процеси, тому на сучасному етапі застосовуються всі моделі регулювання фінансового ринку з тенденцією до закріплення як домінуючої моделі мегарегулятора. У країнах з переважно ліберальним підходом та мінімізацією ролі держави в управлінні економікою (США, Велика Британія) відбувалось становлення фондово-орієнтованих ринків і на сучасному етапі розвитку фінансового ринку переважає секторна модель з розгалуженою системою інститутів-регуляторів.

У трансформаційних економічних системах становлення фінансового ринку здійснювалося переважно революційним шляхом. Особливістю країн з трансформаційною економікою є прямий вплив держави на ефективність реформування банківського сектору та на подальший розвиток структури фінансового ринку. Так, у країнах з відносно швидкими та якісними змінами у банківському секторі (країни Східної Європи та Балтії з показником відношення активів банківських установ до ВВП на рівні 50% при відношенні капіталізації фондового ринку до ВВП на рівні 15,6%) було сформовано достатньо розвинутий фондовий сегмент з діючими небанківськими інститутами, що конкурують з комерційними банками на ринку фінансових ресурсів [1, с. 304].

У країнах з повільними темпами банківських реформ (Україна, країни СНД) фондовий ринок та небанківські фінансові інститути суттєво відстали у розвитку, водночас закріпилась домінуюча роль банківських установ та звузились можливості збалансованого розвитку фінансового ринку. Розвиток світового фінансового ринку сягнув такого рівня проникнення в національні економіки, за якого не лише міжнародні фінансові інститути здатні вплинути на розвиток національних фінансових ринків, але й локальні економічні проблеми можуть стати причиною порушення балансу міжнародної фінансової системи, і при цьому не існує регуляторів здатних запобігти негативним тенденціям. Свідченням цього факту є формування передумов розвитку світової фінансової кризи на іпотечному ринку США. Інститути-регулятори США, створені за

секторною моделлю регулювання, не змогли вчасно відстежити негативні тенденції розвитку фінансового ринку (зосередження значної частини активів інституційних інвесторів у високо ризикових інструментах іпотечного ринку), що призвело до виникнення національної фінансової кризи. Оскільки основні втрати припали на активи фінансових інститутів із значним рівнем інтеграції у світовий фінансовий ринок, то криза швидко перекинулася з національного рівня на міжнародний [2, с. 96].

Разом з тим національні інститути-регулятори не завжди готові до захисту локальних фінансових ринків від негативних тенденцій розвитку світового фінансового ринку. Так, в Україні відсутність адекватних регуляційних заходів сприяла ринковій вразливості банківської системи, а тому з появою суб'єктивних ознак неплатоспроможності окремих банків системна банківська криза швидко розгорнулася й перекинулася на небанківські сегменти фінансового ринку та реальний сектор економіки.

Пріоритетами розвитку інституційної структури фінансового ринку є реструктуризація діяльності інститутів-регуляторів та орієнтація системи регулювання у напрямі регуляційної моделі на основі завдань пруденційного та фінансового нагляду; підвищення рівнів концентрації й консолідації капіталу фінансових інститутів для нарощування фінансових активів; стимулювання використання цінних паперів у банківській практиці шляхом сек'юритизації банківських депозитів; створення фінансового інституту-гаранта хеджових операцій на фондовому ринку.

Література

1. Кравець В. І. Інституційна роль банківського сегменту у розвитку ринку фінансових послуг / В. І. Кравець, І. Б. Бабух // Сталій розвиток економіки. – 2011. – № 1(4). – С.301–305.
2. Теорія і практика застосування фінансових інструментів соціально-економічного розвитку України / [В. І. Кравець, П. О. Нікіфоров, Н. Р. Швець та ін.]; за ред. П. О. Нікіфорова, Н. Р. Швець. – Чернівці: ЧНУ, 2011. – 244 с.

УДК 336.717

ПІДВИЩЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ БАНКІВСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Заваденко Н.І. – ст. 4 курсу, гр. Фвн -41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мацедонська Н.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Стан банківської системи визначає рівень фінансової безпеки в цілому, оскільки банки одночасно є суб'єктами грошово-кредитного, валютного, банківського, страхового та фондового секторів. На сучасному етапі розвитку банківської системи України одним із пріоритетних завдань є забезпечення стабільного функціонування та розвитку комерційних банків і банківської системи в цілому. Забезпечення фінансової стабільності банку – необхідна передумова ефективного управління економікою. Фінансова стабільність будь-якого комерційного банку, в першу чергу, пов'язана із його ліквідністю. Винятково важлива роль ліквідності у життєдіяльності банку та підтриманні рівноваги банківської системи в цілому зумовлює доцільність централізованого регулювання ліквідності через

установлення органами банківського нагляду обов'язкових нормативів ліквідності [1, с. 164].

В банківській системі України, починаючи з кінця 2013 р., а особливо у 2014 р., виникла значна проблема, що загрожує її ліквідності та нормальному функціонуванню всієї фінансової системи, а саме масовим відтоком депозитів. Протягом 2014 р. банківська система України втратила 39,8 млрд. грн. депозитів у національній валюті, або 9,8%. Треба зазначити, що відтік депозитів у національній валюті фізичних осіб має більш негативну динаміку і складає 57,8 млрд. грн., або 22,8%. Проте, такий великий обсяг зниження депозитів в національній валюті фізичних осіб частково компенсувався приростом депозитів у національній валюті юридичних осіб на 17,9 млрд. грн. за рахунок зростання коштів на поточних рахунках [2,